

InDret

COOPER INDUSTRIES, INC. v. LEATHERMAN TOOL GROUP, INC.

No. 99-2035

Pablo Salvador Coderch

**Facultat de Dret
Universitat Pompeu Fabra**

Barcelona, Juliol de 2001

www.indret.com

A [Cooper Industries, Inc. v. Leatherman Tool Group, Inc.](#), el Tribunal Suprem Federal dels Estats Units ha revalidat la seva doctrina, anteriorment establerta a [BMW of North America, Inc. v. Gore](#), segons la qual la *Due Process Clause* ([14a Esmena a la Constitució dels Estats Units d'Amèrica](#)) imposa límits a les indemnitzacions sancionatòries (*punitive damages*), en funció dels tres factors següents:

- 1º. El grau de culpabilitat de la conducta del demandat.
- 2º. La proporció entre l'import de la indemnització sancionatòria i la gravetat del dany causat a la víctima.
- 3º. Les sancions imposades per la realització de conductes similars a les jutjades en el cas concret.

El 1983, l'enginyer Tim Leatherman va dissenyar i vendre la seva primera multieina de supervivència de butxaca (*Pocket Survival Tool, PST*). La *PST* s'inspirava llunyanament en els famosos ganivets de l'exèrcit suís, però millorava tant el seu ús i funcions que constituïa un producte nou. Aviat altres fabricants es van sumar a la idea i es va formar un nínxol de mercat d'aquestes eines molt competitiu. El 1995 un d'aquells, Cooper Industries, Inc., va resoldre copiar les característiques bàsiques de la *PST*, afegir-ne altres de noves i comercialitzar la seva pròpia eina sota el nom de *ToolZall*. La primera *ToolZall* era pràcticament idèntica a la *PST* encara que el seu disseny seria ulteriorment modificat com a conseqüència del plet que ara es comenta. En el cas, la controvèrsia versava sobre la il·licitud de la publicitat realitzada per Cooper del primer disseny de *ToolZall*.

Cooper va introduir la *ToolZall* l'agost de 1996 en una fira de màquines d'eines celebrada a Chicago, i va fer servir als seus cartells, caixes d'embalatge i publicitat imatges que sota el nom de *ToolZall* reproduïen en realitat una *PST* modificada. Poc després, Leatherman Industries, Inc. va demandar a Cooper per infraccions diverses del dret de la competència i publicitat.

El 1997, un jurat va dictar un veredict de culpabilitat per imitació, publicitat il·lícita i competència deslleial, va fixar una indemnització compensatòria per import de 50.000 \$ USA i una altra sancionatòria per 4.500.000 \$.

El Tribunal inferior (*District Court*) va rebutjar la defensa de Cooper que al·legava que la indemnització sancionatòria era clarament excessiva a la vista dels estàndards fixats a [BMW v. Gore](#). Recorreguda la resolució pels demandats, el Tribunal d'Apel·lacions va dictar dues resolucions –una de les quals va ser publicada i l'altra no– per les que modificava substancialment la decisió anterior però confirmava la indemnització sancionatòria. Cooper, aleshores, va recórrer davant el Tribunal Suprem Federal, i aquest va concedir el *certiorari* en relació exclusivament amb les qüestions sobre si el Tribunal d'Apel·lacions havia aplicat els

estàndards correctes segons BMW v. Gore al veredict sobre danys punitius. El Tribunal Suprem Federal, en opinió del Magistrat Stevens, va decidir per àmplia majoria estimar el recurs i retornar el cas al Tribunal d'Apel·lacions par tal que el resolgués d'acord amb els estàndards definits a BMW v. Gore.

La sentència es molt important per diverses raons:

1ª. Reafirma, com ja hem senyalat, la doctrina establerta a BMW v. Gore per àmplia majoria. Avui per avui, només 3 dels Magistrats estan en contra de la doctrina fixada en aquella sentència.

2ª. Ressalta les característiques pròpies dels danys punitius com a multes privades fixades per jurats per sancionar una conducta reprobable i per prevenir-ne la repetició futura.

3ª. Però potser la novetat més important de Cooper és l'afirmació del Tribunal segons la qual la fixació del muntant dels dany punitius no és realment una qüestió de fet competència del jurat sinó una qüestió de dret susceptible de revisió en apel·lació.

Al respecte, el Tribunal rebutja l'objecció segons la qual la funció preventiva dels danys punitius recolzaria la tesis conforme a la qual la seva fixació és una qüestió de fet, atès que la determinació del seu import estaria únicament en funció de la conveniència d'evitar infraprevisió dels danys (Polinsky & Shavell, *Punitive Damages: An Economic Analysis*, 111 Harv. L. Rev. 869, 890-891 (1998), que el Tribunal cita), és a dir, que les indemnitzacions sancionatòries participen de la naturalesa de les compensatòries atès que persegueixen únicament fer pagar en una ocasió l'infractor que ha estat condemnat tots els danys causats per la comissió d'altres infraccions que no han estat perseguides. El Tribunal considera aquesta objecció però la rebutja, com diem, i té en compte un altre corrent doctrinal menys pròxim a l'anàlisi econòmica del dret segons la qual la funció dels danys punitius no es limita a la consecució d'eficiència econòmica. Amb cita de dos significatius treballs al respecte, el Tribunal afirma que amb tot la prevenció no és la única finalitat de les indemnitzacions sancionatòries, atès que aquestes exerceixen una funció simbòlica o expressiva en quant posen de manifest que els ciutadans i els legisladors consideren que hi ha casos de conductes moralment ofensives mereixedores de sanció encara que aquesta no es correspongui amb un criteri estricte d'eficiència econòmica, o més clarament encara que aquesta no hagués de ser imposada d'acord amb criteris de cost-benefici.

Així, el Tribunal manifesta una vegada més la seva actitud ambivalent envers l'anàlisi econòmica del dret: accepta i internalitza els seus principis bàsics al temps que insisteix en la necessitat de reconèixer o desenvolupar normes més enllà dels criteris d'estricta racionalitat econòmica.

S'ha de destacar, amb tot, el vot particular en contra de la Sentència de la Magistrada Ginsburg, que, entre altres coses, reclama pels jurats la competència per fixar el seu import en la línia de la vella tradició del *Common Law* segons la qual el veredictes d'un jurat sobre danys punitius depèn fonamentalment de la seva apreciació de qüestions de fet.